

Ote 1.

1. luku Psykopuisto

Olen tässä jo vuosia miettinyt, pitäisikö minun tuoda julkisuuteen eräs kokemukseni. Olen kyllä silloin aikoinaan allekirjoittanut sopimuspaperin, jossa sitoudun olemaan kertomatta tapauksesta yhtään mitään kenellekään, mutta en tiedä onko se juridisesti sitova, ja jos totta puhutaan en edes välitä vaikka olisi. Jotkut asiat vain pitää tehdä julkiseksi, vaikka sitten itse joutuisin sen takia ongelmiin. Olkoon tämä vaikka jonkinlaista yleisinhimillistä huolenpitoa.

Minulla ei ainakaan tietääkseni ole koskaan ollut minkäänlaisia mielenterveysongelmia, eikä suvussakaan ole esiintynyt mitään sen kummempaa kuin tavallista vanhuusiän muistamattomuutta, tikkaiden alittamattomuutta ja muuta pientä taikauskoa, sekä yksi vähän omalaa-tuisempi isosetä. Ihan tavallinen suku tavallisine vaivoineen. Tuo tapaus tuntuu vain jotenkin niin uskomattomalta, että... ..tai oikeastaan en kommentoikaan asiaa vielä, vaan kerron yksinkertaisesti mitä tapahtui. Jälkeenpäin on sitten ihmettelyjen aika, kun tiedätte mistä oikein puhun. Kirjoitin kaiken muistiin pian sen tapahduttua, ja pidän tärkeänä, että saatte kuulla siitä juuri sellaisena kuin sen silloin kirjoitin, sillä aika muuttaa muistoja aina.

* * *

Kerron ensin vähän taustatietoja itsestäni, sillä tavallaan niillä on merkitystä huvipuistokäyntini kohdalla. Ne ovat sekalaisia tietoja, joiden uskon ainakin vähän selittävän sitä, miksi laitteet saivat juuri minun kohdallani aikaiseksi niitä oireita, joita tässä kirjoituksessani tulen kuvaamaan. Ehkä on vähän surullistakin, ettei koko elämästäni ole tämän enempää taustatietoja kerrottavaksi, mutta elämäni on aina ollut aika sisäänpäinkääntynyttä, en ole ollut tarpeeksi rohkea elämään ihan oikeaa elämää. Onneksi Psykopuisto muutti minua pysyvästi, sillä entiseen elämäni en olisi halunnutkaan palata. ... ..

Ote 2.

Kumma juttu, miten asiat palaavat tässä kirjoittaessani todella voimakkaina mieleeni, ja huomaan, että tuo yksi päivä elämästäni aiheuttaa jatkuvasti todella voimakkaita tunteita. Ehkä tuo johtuu ihan siitäkin, että se päivä oikeastaan määritteli koko elämäni uudestaan, ja peilaan kaikkea kokemaani juuri tuohon päivään.

Kaikki sen jälkeen tapahtunut on tavallaan laimeampaa, mutta toisaalta uusiinkin kokemuksiin uskaltaa paljon paremmin uppoutua, kun tietää selviytyvänsä myös äärimmäisistä kokemuksista menemättä rikki. Minä yksinkertaisesti uskallan elää ihan eri tavalla kuin ennen tuota päivää. Vaan ehkä tässä pitäisi jo käydä itse asiaankin, eikä vain märehtiä näitä tuntemuksia...

Ensimmäisen kerran taisin törmätä Psykokuistoon erään paikallislehden ”Mitä tehdä tänään?” –palstalla. Siellä, nukketeatteriesitysten, ulkoilmakonserttien, taidenäyttelyiden ja elokuvamaratonien seassa, oli pikkuilmoitus, jossa luki suunnilleen näin:

***Psykokuisto** Kaikki huvipuistot koluttu jo moneen kertaan ja köykäisiksi havaittu? Tule vaihteen vuoksi tänne ja kokeile laitteissamme, miltä tuntuu ihan oikea skitsofrenia, anoreksia tai jokin muu mielisairaus. Koko päivän ranneke vain 75,-. Ikäraja 18 vuotta, käynnit omalla vastuulla.*

Ihmettelin kieltämättä ilmoituksen sisältöä, ja päädyin silloin pitämään sitä pilana. En oikein ymmärtänyt mitä hauskaa pilassa oli, mutta vakavasti otettavalta mainokselta se ei missään tapauksessa vaikuttanut. Silti jo tuo ilmoitus jäi vaivaamaan mieltäni yllättävän paljon, varsinkin kuin osoite sijaitsi omassa kotikaupungissani ja oli mitä ilmeisimmin aivan todellinen osoite. Yritinkin jälkepäin etsiä käsiini tuota lehteä jossa mainos oli ollut, mutta en enää onnistunut löytämään sitä.

Se vahvisti käsitystäni siitä, ettei kyseessä voinut olla mikään todellinen paikka ja oikea mainos. Eihän tuollainen paikka voisi mitenkään menestyä ilman laajaa mainoskampanjaa bussipyssäkkijulistei-

neen ja tv-pätkineen, puhumattakaan siitä, ettei tuollaista huvipuistoa varmastikaan pystyisi perustamaan ilman suuria rahasummia. Ajatus kalliita lääketieteen kehittyneimpiä laitteita sisältävästä huvipuistosta, jolla ei olisi varaa mainostaa kuin pikku-ilmoituksella paikallislehdessä, oli absurdi.

Toisen kerran törmäsin aiheeseen bussissa, missä en voinut välttyä kuulemasta erästä salamyhkäistä keskustelua edessäni olevalla penkillä.

- Kävin sitte viime viikonloppuna siellä Psykokuistossa, alle parikymppinen poika heitti rennon välinpitämättömästi vieressään istuvalle teinitytölle.
- Oliko se niin horrorii ku Jukka väitti?, tyttö kysyi selvästi sähköistyneenä.
- No emmä tiiä, aika normi mesta se oli, poika vastasi lakonisesti.
- Miten sä pääsit sisää, eiks ne kysynyt henkkareita, tyttö innostui.
- No kysy, mut mul oli broidin henkkarit lainassa, poika virnuili.
- Minkälaisii ne laitteet sit oikeen oli?
- Ei niistä saa kertoa ulkopuolisille, niihän Jukkaki sano, poika sanoi hyvin tyytyväisen näköisenä.
- Kerro ny kuitenkin.
- Valitan.
- Höh. Etkä sä kuitenkaan oikeesti ees käynyt siellä, tyttö väilytti.
- Kävinpäs, poika kimmastui.
- Todista ja kerro niistä laitteista.
- No, tota... ..siäl oli semmonen skitsokone, jonka sisällä kaikki oli ihan skitsoja.
- Milleen?
- No, sillee... ..skitsoja. Kyl sä tiiät.
- No joo, nii tiiänki. Mut mä olisin halunnu tietää, et miltä se tuntu.
- Ihan tavalliselta.

– Aijaa. Tylsää.

Minua nauratti, sillä olin selvästikin paikantanut paikallislehdestä yhden uuden kaupunkilegendan syntymän. Selvästikin mainos oli purrut ainakin nuoriin, ja vaikka tuon pariskunnan huvipuistokäynnillä retostellut osapuoli ei varmasti ollut käynyt yhtään missään, tarina ainakin eli.

Siinä bussissa istuskellessani annoin ajatusteni lentää, ja mielessäni käväisi sellainenkin ajatus, että lehti-ilmoituksen takana olisi hyvinkin voinut olla joku sosiaalipsykologiaan liittyvä tutkimus. Miten näppärää olisikaan laittaa tarkoituksella liikkeelle jokin aivan uusi kaupunkilegenda, ja sitten vuoden parin kuluttua alkaa kerätä tietoja siitä, mitä, miten ja mistä ihmiset ovat tapauksesta kuulleet.

Todennäköisesti tarina olisi lähtenyt leviämään juuri nuorten parissa, ja pikkuhiljaa sitten siirtynyt aikuisemmän väestön tietoisuuteen. Samalla olisi päässyt näkemään miten tarina olisi matkan varrella muuttunut, mitä uusia juonteita eri ikä- ja ammattiryhmät olisivat tarinaan tuoneet, ja mihin kaikkiin suuntiin se olisi lähtenyt kehittymään.

Bussipoika mitä ilmeisimmin edusti sitä linjaa, joka perustui vähättelyyn ja mitätöimiseen, kun taas tarinan Jukka edusti jotain paljon dramaattisempaa linjaa. Hetken ajan minua suorastaan harmitti, etten ollut opiskellessani tutustunut sen tarkemmin sosiaalipsykologiaan, sillä tämä tutkimus olisi ollut juuri minun makuuni. Varsinkin kun se ei olisi sitonut minua niihin iänikuisiin arkistoihin ja pelkkiin numeroihin paperilla.

Kolmas törmäykseni Psykokuistoon oli erilainen. Lapsuudenystäväni Marja on töissä Maanmittauslaitoksessa kartanpiirtäjänä, ja hänellä on hassu tapa kiinnittää huomiota pieniin yksityiskohtiin, jotka häiritsevät kokonaisuutta. Hän pitää selkeydestä ja järjestelmällisyydestä, eikä voi sietää poikkeuksia. Tämä ominaisuus oli varmaan aikoinaan syynä sille, että Marja hakeutui juuri tuolle alalle. Jo lapsena hän piirsi karttoja mielikuvitusmaista ja –kaupungeista, jotka eivät varsinaisesti olleet symmetrisiä, mutta niissä oli jonkinlaista kätkeytyä johdonmukaisuutta, jota en voinut olla ihailematta.

Me emme Marjan kanssa varsinaisesti pidä yhteyttä toisiimme.

Joskus minä kuitenkin saan päähäni tarkistaa mitä hänelle kuuluu, ja puhelinsoiton innoittamina käymme sitten pari kertaa ulkona, kunnes tilanne taas palaa ennalleen ja olemme kuulematta toisistamme vuosiin. Marja ei itse ole ikinä tehnyt aloitetta, hän on aivan liian tyytyväinen omaan seuraansa. Hän saattaa ensi näkemältä vaikuttaa melko värittömältä, mutta todellisuudessa hän on mustan huumorin erityislahjakkuus.

Itse asiassa on kummallista, miten värittömältä Marja vaikuttaa, sillä hänellä on lähes mustat hiukset ja muutenkin voimakkaat piirteet, puhumattakaan kirkkaanvärisistä vaatteista ja omintakeisista koruista. Asian voisi ehkä selittää sillä, että hän on liian täydellinen tyyli- ja asu-osaalta, jolloin mikään hänessä ei pistä katsojan silmään. Asiaan vaikuttaa ehkä kuitenkin eniten hänen äänensä, joka on syvä ja kaunis, mutta niin tasainen, että hänen puheeseensa on vaikea keskittyä ja olla uppoamatta omiin ajatuksiinsa.

Olin siis soittanut Marjalle taas pitkästä aikaa, ja istuimme kaupungilla eräässä kahvilassa. Minä olin kertonut pitkät tarinat työstäni ja harrastuksistani, vanhempieni erosta ja Annikan elämästä. Olen tarinankertoja ja puhetapani on hyvin elävä, imitoin ja käytän paljon äänensävyjä ja –voimakkuuksia tehokeinoina tarinoilleni. Niinpä minun täytyykin ihmisiä tavatessani yrittää pitää mielessäni, että myös muilla voi olla jotain sanottavaa. Kun olin lopulta kertonut kaiken kerrottavani ja minulla oli aikaa vetäistä henkeäni, muistin onneksi kysyä myös Marjan kuulumisia.

- Eipä minulle kuulu mitään sen erityisempää, Marja sanoi. – En ole edes tavannut elämäni miestä...
- Mikäs sen on estänyt, kysyin vähän pahanilkisesti.
- Eräs vääränvärinen ruutu kartassa, Marja vastasi lakonisesti.
- Minä olin jo ehtinyt alkaa harhailla ajatuksineni, joten kesti vähän aikaa ennen kuin tajusin mitä Marja oli sanonut. Mieleni teki puistaa päätäni kuin hämmentynyt koira, mutta onnistuin malttamaan mieleni.
- Niin siis mikä, kysyin.
- Tein tuossa pari viikkoa sitten päivivityksiä erääseen karttaan, ja yksi niistä jäi vaivaamaan minua oikein tosissaan. Kes-kelle minua miellyttänyttä siistin harmaata teollisuusaluetta

pitikin piirtää vihreä läntti, enkä voinut olla pitämättä sitä hyvin epäilyttävänä. Ajatus puistosta tai jostain muusta sen kaltaisesta teollisuusalueella kaukana ihmisistä tuntuu järjetömältä.

Minua hymyilytti. Itse olisin varmasti tehnyt tuollaista työtä niin rutiininomaisesti, että käytännössä olisin ollut lähes puoliuunessa koko ajan. En missään nimessä olisi reagoinut mihinkään vihreisiin läntteihin, sillä minulle kuvat olisivat olleet vain kuvia ilman sisältöä. Mutta Marja näki karttansa silkkana todellisuutena.

- Selvisikö asia, minä kysyin, vaikka asia ei varsinaisesti kiinnostanutkaan minua. Kysymys tuli lähinnä jonkinlaisena automaationa, koska niin kuului kysyä.
- Selvisi, Marja sanoi. – Itse asiassa asia oli melko vaikea selvittää, koska muutos oli niin tuore, mutta lopulta sain käsiini kaavamuutospaperit. Sinne, keskelle varastohalleja ja pieniä tehtaita on pantu pystyyn huvipuisto.
- Jopas, minä sanoin. – Minkälainen huvipuisto se oikein on? Minä kun en ole tainnut kuulla mitään koko paikasta.
- Ei harmainta aavistusta, Marja sanoi. – Mutta se on nimeltään Psykokuisto, joten se ei kyllä kuulosta ollenkaan tavalliselta.
- Anteeksi mitä, minä suorastaan huudahdin. – Onko se paikka tosiaan ihan oikeasti olemassa? En todellakaan olisi uskonut.
- Tiedätkö sinä siitä kuitenkin jotain?
- Olen jopa nähnyt yhden pienen mainoksen. Onko sinulla jossain sen osoitetta? Minusta tuntuu että haluan käydä siellä jossain vaiheessa.
- On minulla jossain. Laitan sinulle sähköpostia tässä ihan lähipäivinä. Mikä paikka se siis oikein on?
- Ei harmainta aavistusta, mutta aion ottaa siitä selvää.

* * *

Parin päivän päästä sain Marjalta Psykokuiston osoitteen, joten eräänä elokuisena lauantaina sitten seisoin sen sisäänkäynnin ulko-

puolella. Ihmisiä ei ollut kovinkaan paljon, mutta eipä paikkakaan kovin isolta vaikuttanut. Arvelin sinne mahtuvan kerrallaan alle kaksisataa kävijää aidatun alueen koon perusteella. Melko suuri osa alueesta näytti olevan katettu, eli paikka ei ollut pelkästään kesäkäyttöön tarkoitettu.

Muuten paikan hälinä muistutti muitakin huvipuistoja, mutta kaikki koneäänet puuttuivat, ja melu syntyi pelkästään ihmisten liikkumisesta ja puheesta, tuulen vonkumisesta kevytmetalliseisissä, suoja-pressujen läpsytyksestä, popcornkoneista ja muista tavallisia huvipuistoja hiljaisemmista asioista. Lokit ja varikset vain olivat yhtä kovaäänisiä kuin kaikkialla muuallakin.

Jostain syystä pääportista pääsi vain sisään, enkä nähnyt ollenkaan uloskäyntejä, joten ilmeisesti ne oli sijoitettu mahdollisimman kauas sisäänkäynnistä. Ihmettelin sitä vähän, mutta saattoihan se johtua ihan vain siitä, että sillä tavalla pahin tungos saatiin estettyä, kun ihmisvirta kulki vain yhteen suuntaan. Ulkopuolella ei myöskään ollut sen tarkempia mainoksia, pelkät tyhjät seinät vain, joten etukäteen ei voinut mistään päätellä minkälaista sisällä oikein olisi. Hetken mielessäni kävi, olisikohan tämä ollenkaan siihen käytettävän rahan arvoista, mutta lopulta päätin uskaltautua sisälle.

Lippuluukkuja oli parikymmentä, mikä oli minusta hieman omituista, kun paikka ei kuitenkaan ollut sen suurempi kuin se oli. Syy selvisi kuitenkin pian, sillä maksettuaani lipun sain käteeni pitkän kyselylomakkeen, josta lippukassan mukaan piti täyttää joka ikinen kohta mahdollisimman kattavasti. Tiedot olivat erittäin henkilökohtaisia, joten tiukkasin kassalta moneen kertaan miten tietoja oikein oli tarkoitus käsitellä. Kuulemma niitä kuitenkin tarvittiin vain itse huvipuistokäynnin ajan, joten kaikki tiedot tuhottaisiin heti kun poistuisin puistoalueelta. Liian niukoilla tiedoilla varustettuja lomakkeita he eivät edes suostuneet vastaanottamaan, joten vaiensin epäluuloni ja keskityin paperinivaskan läpikäymiseen mahdollisimman tarkkaan. ... ..

Ote 3.

2. luku Maniatalo

Katselin ympärilleni hieman epävarmana. En oikein osannut päättää mistä minun olisi pitänyt aloittaa, koska kaikki laitteet näkyivät olevan suljetuissa tiloissa, ja jos tiloissa oli ikkunoita, olivat lasit tummennetut. Rakennukset oli naamioitu hyvinkin huvipuistomaisiksi, mutta missään ei ollut vuoristorataa, josta huvipuistokokemus tietenkin olisi kuulunut aloittaa. Oli suorastaan yllättävää, miten samanlaisia huvipuistot loppujen lopuksi ovat. Sitä ei vain ollut aiemmin huomannut, kun ei ollut nähnyt mitään aidosti erilaista.

Lopulta päädyin ihmettelemään opaskartan eteen. Laitteita näkyi olevan vain kahdeksan, mutta niillä oli kieltämättä vaikuttavat nimet. Kartalta löytyi Anoreksiasokkelo, Lääkeonnenpyörä, Maniatalo, Masenuslabyrintti, Pakko-oireasunto, Shokkioireyhtymävempain, Vainoharhakone ja Venäläinen ruletti.

Nimet olivat sen verran pelottavia, että mietin pitkään mistä uskaltaisin aloittaa. Lopulta päädyin siihen lopputulokseen, että Maniatalon täytyi olla miellyttävin, ainakin sen perusteella mitä itse mielisairauksista tiesin. Niinpä päätin tehdä juuri siitä suuren seikkailuni aloituskohteen.

Rakennus oli vaaleansinistä aaltopeltiä, eikä siinä ollut ikkunoita. Katto oli musta, räystäät ja nurkat puolestaan valkoiset. Se toi jollain lailla mieleen ikkunattoman omakotitalon, mikä tuntui jollain lailla hyvinkin epämurkavalta. Rakennuksen katolla pyöri valtava valaisutu kuva rumasta lihavasta miehestä, jolla oli päällään alushousut, yksi nilkkasukka ja solmio. Mies näytti niin naurettavalta, etten ymmärtänyt miten kukaan olisi vapaaehtoisesti suostunut tuollaiseen kuvaan. Hänen ilmeensäkin oli jotenkin sisäänpäinkääntynyt, aivan kuin hän olisi elänyt aivan omassa maailmassaan, jossa muita ihmisiä ei ole olemassaakaan.

Itse rakennus toi mieleeni erään entisen työpaikkani, jossa oma työhuoneeni sijaitsi keskellä rakennusta, ja oli siten tietenkin ikkunaton.

Työt siellä aloitettuani ihmettelin pitkään, miksi oikein välttelin huonettani niin paljon kuin vain mahdollista. Kerran sitten eräs työkaveri huomautti, että olin käyttänyt huonettani pidempään kuin kukaan muu, ja että se normaalisti oli kiertokäytössä siirtyen työntekijältä toiselle tietyin väliajoin, koska muuten huoneen haltijan työteho ajan myötä laski huomattavasti.

Minua ajatus huoneen vaihtamisestakaan ei kuitenkaan innostanut, sillä huonemuutokset vaativat nekin aina oman tottumisensa uusiin systeemeihin, eikä se tuntunut hyvältä vaihtoehdolta. Ensin koekelin aikani huoneen oven auki pitämistä, mutta käytävän melutaso häiritsi sekin työtäni, joten lopulta päädyin pomon huoneeseen neuvottelemaan uudesta ikkunallisesta väliovestä. Se korjasi ongelman hyvin suurelta osin, vaikka se tosiasia, että työpäivän aikana hyvin harvoin pääsi näkemään taivasta, painostikin aina lievästi. Silloin kävi mielessä jopa tupakoinnin aloittaminen ihan sen takia, että olisi ollut hyvä tekosyy käydä välillä pihalla kääntymässä.

Maniataloon oli monta sisäänkäyntiä. Infotiskillä kysyin mistä se johtui ja sain kuulla, että kokemus edellytti yksinäisyyttä, joten kyseessä olivat yksinkertaisesti samanlaiset rinnakkaiset reitit, jotta muut huipeistokävijät eivät sotkisi tunnelmaa. Ovien yläpuolella paloi joko vihreä tai punainen valo, riippuen siitä oliko joku sisällä vai ei. Kuulemma sain itse päättää minkä vapaan oven valitsisin. Vapaita ovia oli neljä, ja aikani emmittyäni valitsin vasemmanpuoleisimman ja astuin sisään.

Päädyin ensimmäiseksi melko pieneen, harmaaseen huoneeseen, jonka keskellä oli jonkinlainen pöydän ja ilmoitustaulun välimuoto. Kävelin pöydän luokse nähdäkseni mitä siihen kiinnitetyssä ilmoituksessa luki, ja löysin lähinnä mainokselta näyttävän ohjejulisteen. Ylälaidan kuvassa oli iloisen näköinen perhe, jonka tyttäreillä oli shetlanninponi talutettavanaan, pojalla crossipyörä, äidillä minkkiturkki ja isällä Harrikka. Otsikkona oli ”Mitä sinä tekisit 10 000,- eurolla?”

Lähes huomaamattani oli taustalla alkanut soida musiikkia, tunistin kappaleen the Beatlesin ”Blackbirdiksi”. Kappalevalinta tuntui oudolta Maniataloon, sillä minussa se oli aina herättänyt hyvin ristiriitaisia tunteita, lannistumista, uhkaavuutta ja toiveikkuutta samalla kertaa, eikä mikään niistä mielestäni sopinut yhteen manian kanssa. Toi-

saalta asiaa ihmetellessäni tajusin myös, etten oikeasti tiennyt maniaasta sairautena yhtään mitään. Aloin tuntea todella voimakasta uteliaisuutta.

Siinä vaiheessa katsoin parhaaksi yrittää keskittyä ohjeisiin. Ne olivat yksinkertaiset ja selkeät, ja jotain aivan muuta kuin olin osannut odottaa. En tajunnut ollenkaan miten ne liittyivät maniaan. Ohjeissa luki suunnilleen näin:

Mitä sinä tekisit 10 000,- eurolla?

Oletko koskaan miettinyt, miten elämäsi muuttuisi jos saisit yllättäen käyttöösi suurehkon summan ylimääräistä rahaa? Jos et, niin nyt kannattaa todella miettiä, sillä Maniatalossa kyseinen summa luovutetaan jokaiselle, joka kykenee noudattamaan näitä ohjeita täydellisesti matkallaan talon läpi. Seinille heijastetaan erilaisia tehtäviä joko sinisellä, punaisella tai keltaisella värillä. Sinisiä ohjeita sinun tulee noudattaa aina, keltaisia saat joko noudattaa tai olla noudattamatta ihan oman mielesi mukaan, mutta punaisten noudattaminen on kiellettyä. Jos onnistut tässä, jää viimeisen huoneen jälkeiseen toimistoon odottamaan hetkeksi, niin tarkistettuamme tehtävien suorituksen saat välittömästi shekin käteesi. Me maksamme arpajaisveron, joten sinun ei tarvitse huolehtia asiasta.

Ohjeiden vieressä oli pieni avaimella lukittava lokero, jonka päällä oli lappu jossa kehoitettiin laittamaan lokeroon kaikki arvotavarat, kuten käsilaukku, lompakko ja rannekello. Ihmettelin asiaa hieman, mutta noudatin ohjetta.

Taustalla soinut ”Blackbird” ehti tässä vaiheessa loppua, ja seuraavana alkoi soida uusi the Beatlesin kappale, ”Martha my Dear”. Jos ”Blackbird” oli tuntunut oudolta, oli tämä kappalevalinta aivan käsittämätön. Se kuitenkin teki oloni jotenkin turvalliseksi, siinä kun toruttiin Marthaa niin hyväntahtoisesti, että tuntui helpolta lähteä etenemään talossa ja etsimään ensimmäisiä ohjeita. Eihän pienten hölmöyksienkään tekemisessä tietenkään ole mitään pahaa, varsinkaan jos niiden avulla voi ansaita 10 000,- euroa.

Astuin ensimmäisestä ovesta käytävään, jonka varrella oli

kymmenkunta ovea. Käytävä oli lähes pimeä, mutta oviaukoista tuli valoa käytäväänkin sen verran, että siellä näki ihan hyvin kävellä. Samassa lattiaan heijastui keltainen teksti: ”Mene kolmanteen huoneeseen vasemmalla.” Tajusin heti, että tämä oli ohje, jota ei tarvinnut noudattaa jos ei halunnut, mutta koska mitään muutakaan ohjetta ei ollut tarjolla, päätin vilkaista huoneeseen.

Huoneessa oli naulakko, jossa riippui kyltti tekstillä: ”Jätä takkisi tähän.” Olin hieman hämmentynyt, sillä teksti oli mustaa, eikä siis liittynyt mitenkään varsinaisiin ohjeisiin. Päätin kuitenkin noudattaa ohjetta, sillä vaikka takkini olikin melko kevyt, saattaisi se päällä talossa tulla turhan kuuma. Ohimennen huomasin, että huoneessa oli useampikin kulunvalvontasensori, eli ilmeisesti jokainen liikkeeni tosiaan pantiin merkille.

Ripustettuani takin naulakkoon jäin epävarmana seisomaan naulakon viereen. Tuntui siltä, ettei minun ollut tarkoitus tehdä mitään oma-aloitteista, mutta ohjeitakaan ei tuntunut tulevan. Samassa huoneen yleisvalo kuitenkin hämärtyi, ja kattoon ilmestyi kokonaista kolme ohjetta, yksi punainen, yksi keltainen ja yksi sininen. Sininen ohje sanoi: ”Älä noudata punaista ohjetta.” Keltainen ohje puolestaan oli: ”Älä noudata sinistä ohjetta.” Hetken aikaa ihmettelin, miten tuollainen tilanne piti ratkaista, mutta tietenkin minun piti noudattaa sinistä ohjetta ja jättää keltainen huomiotta. Punainen ohje olikin yllättäen se, jonka tarkoitus oli ohjata minua matkallani talossa: ”Älä mene ensimmäiseen huoneeseen oikealla.” Sinne siis, ”Martha my Dearin” vaimetessa ja vaihtuessa the Beatlesin kolmanteen kappaleeseen, ”I’m so tired”. Se tuntui sopivan erinomaisesti tunnelmaan, sillä aivoni tuntuivat olevan solmussa. Tämä tehtävä ei todellakaan tulisi olemaan helppo.

Keskellä ensimmäistä huonetta oli tietokone korkean pöydän ääressä. Menin koneen luo ja luin näytönsäästäjässä pyörivän sinisen tekstin. ”Kirjoita koneelle viisi asiaa, jotka ensimmäisenä tekisit saatuaasi 10 000,- euroa.” Painoin välilyöntinäppäintä, ja näyttöön aukeni viisi tekstiruutua, joihin minun siis pitäisi paljastaa unelmani. Ajatus tuntui hieman kiusalliselta, mutta en uskaltanut olla noudattamatta sitä ja vieläpä kirjoittaa vastauksiani totuudenmukaisesti, sillä pelkäsin asiaan liittyvän jonkin jekun, ja valehtelun estävän rahansaannin. Niinpä

aloin miettiä asiaa oikein tosissani.

Miettiminen oli yllättävän hankalaa. Arvelin ensin, etten oikeastaan ole kovinkaan materialistinen ihminen, mutta asia saattoi liittyä siihenkin, etten ollut varautunut tällaisiin kysymyksiin. ”I’m so tired” soi loppuun asti, minkä jälkeen se alkoi uudestaan alusta. Minulla oli hieman sellainen olo, että olin saamassa päänsäryn. Taustamusiikin väsymysteema siirtyi pikkuhiljaa myös minun päähäni, ja oikeastaan olisin halunnut jatkaa matkaa. Toisaalta minusta tuntui, että olisi ollut todella typerää hylätä 10 000,- euroa vain pienen ajatustyhjiön takia. Suljin silmäni ja yritin loihkia silmiäni eteen edes jotain unelmia, mutta aivoni olivat aivan jumissa, eikä tilannetta auttanut ollenkaan se, että ”I’m so tired” alkoi soida jo kolmatta kertaa. Kappaleessa mainittu drinkki alkoi kuulostaa todella houkuttevalta, ja samaistuinkin kummasti kohtaan, jossa laulettiin hulluksi tulemisesta ja mielenrauhan ostamisesta aivan mihin hintaan hyvänsä.

Lopulta kappale vaihtui. Seuraavaksi alkoi soida the Doors:in ”You’re Lost Little Girl”. Vaikka sekin tuntui jotenkin häiritsevältä kappalevalinnalta, alkoi mielessäni kuitenkin hahmottua sopivia tuhlaukohteita. Ensimmäiseksi listallani kirjoitin matkan Galapagossaarille. Toiseksi hankintakohteeksi tuli teetettävä iltapuku. Kolmanneksi kirjasin omaksikin yllätyksekseni bengalinkissan. Neljäntenä mieleeni tuli skootteri, ja viidennen idean jouduinkin jo valitsemaan suuresta määrästä samanaikaisia ajatuksia. En ollut tajunnutkaan, miten paljon asioita olin aina joutunut kieltämään itseltäni ihan vain sen takia, että minulla oli tapana elää tulojeni mukaan. Jotenkin olin onnistunut kieltämään nuo asiat niin tehokkaasti, etten normaalisti edes tiedostanut haluavani niitä. Viidenneksi valinnakseni päättyi iltapukuun sopiva koruyhdistelmä, jonka kirjoitin koneelle juuri ennen kuin ”You’re Lost Little Girl” ehti päättyä.

Taustamusiikki jatkui edelleen the Doors:illa, tällä kertaa soi ”People Are Strange”. Se sai oloni tuntumaan paljon mukavammalta, päänsäryn oireetkin tuntuivat katoavan. Tuntui vaikealta ajatella, että rakennuksen ulkopuolella oli kokonaisen huvipuistollisen verran ihmisiä. Mielessäni kävi ajatus, että tällainen irrallisuuden tunne on yllättävän mukava.

Lähdin huoneesta ja jatkoin käytävää eteenpäin, odottaen uusia ohjeita. Lopulta seinälle, pienen mustan hyllyn yläpuolelle, ilmaantui keltainen teksti: ”Jätä vasen kenkäsi tähän.” Ensin meinasin riisua kengän, mutta sitten muistin, ettei keltaisia ohjeita tarvinnut noudattaa. Niinpä jatkoinkin matkaa tekemättä mitään. Punainen ohje lattiassa kehotti seuraavaksi istuutumaan lattialla olevalle matolle. Onneksi muistin heti, ettei niin kuulunut tehdä.

Lopulta maton yläpuolelle kattoon ilmestyi teksti, joka kehotti poimimaan maton lattialta ja avaamaan luukun sen alapuolella. Koska teksti oli sininen, tein työtä käskettyä. Luukku kätki alleen jonkinlaisen valtavan periskoopin, josta näki mitä ilmeisimmin toiseen saman rakennuksen käytävään, missä joku vieras nainen juuri oli riisumassa paitaansa. Sen alta paljastuivat virttyneet ihonväriset rintaliivit, jotka olivat uponneet melko syvälle naisen pehmeän vartalon poimuihin. Tunsin itseni kiusaantuneeksi ja mietin mahtoiko nainen tietää, että häntä tarkkailtiin. Suljin luukun ja laitoin matonkin takaisin paikalleen, aivan kuin olisin halunnut kätkeä kaikki vakoiluni jäljet.

Nousin seisomaan ja ihmettelin taas mitä minun seuraavaksi pitäisi tehdä. Näkemäni nainen vaivasi minua, hän oli vaikuttanut jotenkin pelottavalla tavalla vapautuneelta, aivan kuin hänen mielestään olisi ollut täysin yhdentekevää, näkikö joku hänet vai ei. En olisi ihmeteltyt, vaikka hän olisi päättänyt jatkaa huvipuistoiltaan alusvaatteisillaan, sillä hän ei varmasti olisi kokenut sitä epä mukavana. Ihmettelin suuresti, mikä moisen ilmiön oli saanut aikaan, sillä nainen vaikutti kuitenkin muuten täysin normaalilta. Ajatukseni keskeytyi kappaleenvaihdokseen, tällä kertaa äänen sai Pink Floydin ”Mother”.

Samassa seinään ilmestyi sininen teksti, joka kehotti menemään toiseen huoneeseen vasemmalla. Menin sinne nopeasti, sillä oloni alkoi olla sen verran epä mukava, että halusin selviytyä talosta ulos mahdollisimman pian. ”Motherin” sanat häiritsivät minua, koska niiden päämäärättömyys ja kahden vaiheilla heiluminen eristäytymisen ja valanhalun välillä tarttuivat minuun ja saivat minut tuntemaan hyvin voimakasta epävarmuutta. Huoneessa oli tietokone, jonka keltainen teksti kehotti valitsemaan kuva-arkistostaan minua eniten miellyttävän korukuvan. Vaikka teksti oli keltainen, päätin toimia sen kehotuksen

mukaisesti, sillä toivoin sen tarjoavan minulle edes vähän henkistä lepoa. Kuvien katsomisessahan ei sentään voisi olla mitään pahaa.

Kuvia oli paljon. Ne olivat mitä erilaisimpia, ja monet niistä esittivät niin kauniita koruja, etten koskaan ollut nähnytkään moisia. Kivelliset korut oli järjestetty sateenkaaren värien mukaiseen järjestykseen, metalliset korut puolestaan vaaleista liukumana tummiin. Pui-set, paperiset, lasiset, meripihkaiset, muoviset, kristalliset ja kankaiset olivat omina ryhminään, niissäkin oli käytetty värien mukaisia siirtymiä, minkä lisäksi erikokoiset oli ryhmitelty omiin sarjoihinsa, eikä erilaisia tyyliuuntiakaan ollut unohdettu. Aina kun kuvittelin löytäneeni sen kauneimman, tuli ennen pitkää vastaan jokin uusi huikaiseva elämys, jota piti verrata siihen aiempaan suosikkiin. Olin nopeasti eksymässä kokonaan korujen maailmaan, joten onneksi tietokone yllättäen käynnisti laskurin, joka antoi valinnalle aikaa enää puoli minuuttia. Minä etsin hädissäni, ja lopulta valitsin rubiineja ja pronssia sisältävän korusarjan, joka yksinkertaisuudessaan oli lähes täydellinen.

Valinnan jälkeen huomasin, että olin jännittänyt kaikkia lihaksiani hakuprosessin aikana niin voimakkaasti, että niihin sattui ja vasen sääreni kramppasi. Lisäksi olin ollut niin keskittynyt etsimiseen, etten ollut edes huomannut musiikin vaihtumista Pink Floydin ”Run Like Helliin”. Yleensä reagoin hyvin herkästi äänimaailman muutoksiin, etenkin kun ne ovat noin radikaaleja, joten tilanne kummastutti minua todella paljon. Oloni olikin kaikkea muuta kuin rentoutunut, eikä musiikki helpottanut tilannetta ollenkaan. Tunsin lähes ahdistusta, ja jos kyseessä ei olisi ollut 10 000,- euron palkkio, olisin paennut paikalta. Mielessäni kävi kyllä sekin mahdollisuus, etten ehkä kykenisi suoriutumaan tehtävistä oikein. Eihän huvipuistolla tietenkään voisi olla varaa maksaa tuota summaa jokaiselle kävijälle, joten ei tämä mikään kovin helppo tehtävä voisi kaiken kaikkiaan olla.

Palasin takaisin käytävään, ja keltainen teksti joka vaati vasenta kenkäni syttyi uudestaan. Tällä kertaa päätin noudattaa sitä, sillä ohjeiden noudattaminen tuntui huomattavasti helpommalta kuin niiden vastustaminen, eikä keltaisia ohjeita sentään ollut pakko vastustaa. ”Run Like Hell” alkoi uudestaan alusta, ja aloin jo lähes epätoivoisesti etsiä uutta ohjetta. Lopulta lattian punainen ohje syttyi, se kielsi minua mene-

mästä neljänteen oikeanpuoleiseen huoneeseen, joten menin sinne välittömästi. Tällä kertaa käänteisohje ei enää sotkenutkaan ajatuksiani, vaan sen noudattaminen oli aivan luontevaa.

Huoneessa oli keltainen diskovalaistus, joka muodostui musiikin tahtiin välkkyvistä keltaisista ohjeista. Olin helpottunut siitä, ettei niitä ollut pakko noudattaa, sillä ne näkyivät niin lyhyen ajan kerrallaan, etten ehtinyt nähdä mitä niissä oikein luki. Lopulta ehdin lukea ohjeen, joka kehotti siirtymään vasemmanpuoleiseen viidenteen huoneeseen. Siirryttyäni käytävään jouduin hetken aikaa miettimään, kumpi puoli oikein oli oikea ja kumpi vasen. Jostain syystä minun oli hieman hankalaa hahmottaa itseäni osana ympäristöäni, joten vaikka tiesin kumpi käteni oli vasen, tiedostin liiankin selkeästi sen, että kun käännyn ympäri, vasen kääntyy minun mukani. Onneksi yhden oven yläpuolelle syttyi sininen teksti ”Tervetuloa”.

Huoneessa oli kolme koko seinän kokoista valkokangasta. Ensimmäisellä niistä pyöri filmi, jossa kissapentue leikki tappelemalla villisti ja kiipeilemällä valtavassa kiipeilytelineessä. Kyseessä näytti olevan ocicatteja, pilkullisia nekin kuten aiemmassa tehtävässä listaaamani bengalit, mutta silti hieman erilaisia. Tunsin lievää helpotusta siitä, ettei talosta sentään ihan kaikkea löytynyt. Toisella seinällä aikuiset ocicatit nukkuivat, pesivät toisiaan ja söivät, ja kolmannella seinällä yksinäinen ocicat vaani pientä harmaata hiirtä. Kissan takamus heilahteli ja se liikutteli päätään sivusuunnassa, osatakseen loikata juuri oikeaan kohtaan. Run Like Hell tuntui soivan hiiriparalle, joka ei aavistanut tulevaa kohtaloaan. Keskellä huonetta oli valkoinen säkki-tuoli, jonka pintaan heijastui sininen teksti ”Istu”. Minä istuin katselemaan kissoja kaikessa rauhassa.

Havahduin tuijotuksestani vasta kappaleen vaihtuessa. Nyt vuorossa oli Nightwishin ”Sleepwalker”. Ensimmäistä kertaa minulla kävi mielessä, miten kauan olinkaan jo mahtanut talossa viipyä. Kellottomuuteni alkoi häiritä ensimmäistä kertaa, sillä aivan yhtä hyvin olisin voinut olla talossa tunteja kuin minuuttejakin. Ajantaju katoaa nopeasti eristyksissä, ja mietinkin, että maniaan varmaan liittyy sen luokan henkistä eristyneisyyttä, että siitä ehkä voisi syntyä pysyvä ajan-tajun katoaminen. Ajatus tuntui pelottavalta, aivan kuin ”Sleepwal-

kerin” unen ja valveen välissä oleva tilakin. Siellä on varmaan sama ajattomuus voimassa.

Ajatukseni käyttäytyivät hieman hassusti. Jollain lailla ne tuntuivat paljon kirkkaammilta kuin normaalisti, mutta ne etenivät niin nopeasti, etten itsekään tahtonut pysyä perässä. Päässä kävi mielikuvia näkemistäni koruista, kissojen tempauksista, lihavasta tädistä toisessa käytävässä, kuulemastani musiikista, diskohuoneen välkkeestä ja kaikesta, päähäni ei mahtunut mitään talon ulkopuolista aineistoa. Koko pääni oli täynnä taloa ja tehtävääni, josta vain oli hyvin vaikea saada minkäänlaista otetta. Nousin seisomaan ja ihmettelin, minne vasen kenkäni oikein oli joutunut.

En kuitenkaan ehtinyt alkaa etsiä kenkääni, sillä uusi sininen teksti syttyi palamaan heti noustuani seisomaan. Se kutsui minut ensimmäiseen vasemmanpuoleiseen huoneeseen, joten lähdin tallustelemaan sinne yksikenkäisenä unissakävelijänä. Huoneessa vastassani oli digikamera, joka mitä ilmeisimmin oli suoraan kytkettynä pöydällä sijaitsevaan tietokoneeseen. Kävellessäni kohti kameraa se yllättäen otti kuvan, ja kun pääsin koneelle asti, oli näytöllä piirretty ihmishahmo, jolla oli minun pääni. Kuvan vieressä oli kentät, joihin oli mahdollista täyttää omat mitat, kursori vilkkui sinisenä. Kursorin väri antoi mielestäni sen verran selkeästi ymmärtää, että mitat piti syöttää koneeseen, joten kun pöydällä kerran oli myös mittanauhalla, mittasin itseni varmuuden vuoksi, jotta luvut varmasti olisivat oikeat. Näpyttelin ne koneelle, ja niiden mukaan piirretyn hahmon ruumiinrakenne muuttui vastaamaan minua.

Kun kuva oli valmis, ilmestyivät hahmon päälle toisessa huoneessa valitsemani korusarja. Lisäksi sivulle tuli valikoita, joiden vaihtoehtojen mukaan minun piti valita itselleni vaatteita. Kyseessä oli mitä ilmeisimmin iltapukuohjelma, joten innostuin suunnattomasti. Sumentuneet ja hosuvat ajatukseni selkiintyivät hetkessä, ja aloin välittömästi etsiä itselleni sopivaa asua. ”Sleepwalker” soi edelleen, mutta minun mielialaani se ei sopinut enää ollenkaan. Mieleeni muistui samassa myös kenkäni sijainti, mutta tästä en todellakaan aikonut lähteä hakemaan sitä. Olkoot siellä, ehtisin minä saada sen myöhemminkin.

Aloitin värivalinnalla. Se toimi niinkin yksinkertaisesti, että se

värjäsi koko piirretyn vartalon valinnan mukaan, jolloin oli helppoa valita kasvojen ja hiusten väriin sopiva vaihtoehto. Lempiväriini sinisen eri sävyt eivät valitettavasti sopineet ollenkaan yhteen koruvalintani kanssa, joten alkuperäinen ajatukseni vaatteisiin sopivista koruista kääntyikin päälaelleen, valinnaksi koruihin sopivista vaatteista. Musta olisi tietenkin sopinut, mutta jotenkin se tuntui minusta ikävystyttävältä valinnalta, liian turvallinen ja helppo. Lopulta päädyin melko vaaleaan sammalenvihreään, joka täydensi loistavasti rubiineja ja pronssia, lopputulos oli kuin jonkinlainen kasvi syvältä suomaastosta, lähinnä mieleeni tuli jokin kämmekkälajike. Keltainen teksti kehotti minua riisumaan oikean kenkäni ja asettamaan sen pöydän alle, joten sinne se päättyi.

Seuraavaksi piti valita puvun malli. Koska tunsin itseni kämmekäksi, päätin lähteä etenemään sillä linjalla, joten kapea, pitkä helma oli ainoa sopiva vaihtoehto. Kengät olivat hyvin korkeakorkoiset ja tietenkin kullanuskeaa silkkiä, samaa materiaalia kuin pukukankaanikin vaikkakin eri väristä. Löysin mielenkiintoisen mallin, johon oli ommeltu vähän lehden näköisiä suikaleita, jotka yläpäästään kaartuivat ulospäin, aivan kuin ne olisivat harkinneet avautumista. Puku oli hihatton, joten olkapäilleni valitsin vaaleanvihreän ja tummanvihreän kirjavan harsohuivin, jonka tummempi väri oli puvun mukainen, mikä sai vaaleamman värin näyttämään auringonläikiltä. Kokonaisuus oli luoavan kaunis, ja sen kruunasi pronssinen rubiineilla koristeltu tiara.

Tässä vaiheessa musiikkikin lopulta vaihtui ja huoneen täytti Elviksen ”I’m All Shook Up”. Se sai oloni tuntumaan rennolta ja entistäkin innostuneemmalta. Otin muutaman tanssiaskelen odotellesani seuraavaa kehotusta, joka tällä kertaa valitsi värikseen keltaisen. Se halusi minun riisuvan vapaavalintaisen vaatekappaleen, joten huvittuneena poistin vasemman sukkani. Sen pohja oli jo ehtinyt likaantua hieman kengättömyydestäni johtuen, joten katsoin parhaaksi riisua saman tien toisenkin sukkani. Laitoin ne pöydälle tietokoneen ja mittanauhan viereen, ja tallustelin paljain jaloin takaisin käytävään.

Koska uusia ohjeita ei näkynyt, menin diskovaloilla varustettuun huoneeseen tanssimaan Elviksen tahtiin. Mieleni oli hetkittäin täysin tyhjä, hetkittäin sinne taas tunki hurja määrä asioita yhdellä kertaa. Tuollainen ajatusten aaltoilu tuntui melkein pä hauskalta, ja yritin ryt-

mittää aaltoilun tapahtumaan musiikin tahdissa. Sivusilmällä huomaisin yhden keltaisen diskotekstin ehdottavan, että jos minulla oli kuuma, voisin riisua paidan. Tein niin, sillä eihän kukaan ulkopuolinen voinut nähdä minua. Tai myönnettäköön, en minä tuossa vaiheessa enää oikein muistanut minkään ulkomaailman olemassaoloakaan. Vain minä olin olemassa, ulkomaailma oli vain heijastuksia, joiden keskellä minä kelin jonkinlaisessa ajatusmeressä.

Tuota tilaa on yllättävän vaikea kuvailla, vaikka muistankin hyvin selvästi miltä se silloin tuntui. Jotenkin oikeita sanoja tuntuu puuttuvan sanavarastostani, sillä kokemus ei oikein vastaa mitään muuta kokemaani. Lähimmäksi pääsee varmaan jos sanoo, että kyseessä oli nousuhumalan ja väsymyskikatuksen välimuoto, joka kuitenkin oli moninkertainen voimakkuudeltaan. Ajatusten aaltoilu voimistui koko ajan, kunnes minua lopulta hieman huimasi. Huone tuntui huojuvan paikoillaan, joten istuuduin varmuuden vuoksi lattialle, etten kaatuisi. Normaali tietoisuuteni palasi sen verran pitkäksi aikaa, että ehdin miettiä mahtoiko huone huojuja jonkin teknisen mekanismin avulla, vai tapahtuiko kaikki vain minun päässäni. En edelleenkään ole varma asiasta, joten tuo tilanne taisi olla se ensimmäinen kokemus tuolla huvipuitossa, joka horjutti uskoani aistieni luotettavuuteen.

Punainen vaativa teksti katossa kielsi minua lähtemästä kyseisestä huoneesta. Minä siis ponkaisin pystyyn ja ryntäsin käytävään. Jostain syystä punainen teksti sai minut tuntemaan suorastaan lievää pakokauhua, tunsin todella tarvitsevani seuraavaa sinistä tekstiä, kaikki muut väri vaihtoehdot tuntuivat siinä tilassa mahdottomilta, koska niiden sisältöä olisi kuitenkin pitänyt tulkita jollain tavalla ja vasta sen jälkeen tehdä päätös noudattamisesta, kun taas siniset olivat turvallisen ehdottomia. Helpotuksekseni sellainen syttyikin toisen oikeanpuoleisen oven kohdalla, joten juoksin sinne musiikin vaihtuessa tällä kertaa Elviksen ”Got a Lot of Livin' to do” –kappaleeseen.

Tässäkin huoneessa oli seinän kokoinen valkokangas. Sillä oli juuri alkamassa mustavalkoinen mykkäelokuva, joten kehoituksia odottamatta istuin lattialle katsomaan. En edes huomannut toisella seinustalla olevaa sohvia, jotenkin huomiokykyyni oli rajoittunut niin, että pystyin keskittymään vain yhteen asiaan kerrallaan, ja nyt se asia sattui

olemaan elokuvan alkaminen. Elokuva alkoi kohtauksella, jossa tyttö ajoi skootterilla hiekkatietä pitkin. Hänen hiuksissaan oleva rusetti lepatti vauhdista johtuen, elokuva oli kuvattu kauan ennen kypäräpakkosten aikaa. Tie oli houkuttelevan mäkinen ja mutkainen, taustalla soiva Elvis loi todella vauhdikkaan tunnelman, ja avoautolla vastaan ajanut nuorimies, joka vauhdissa nosti hattuaan, sai sydämeni suorastaan sykähtämään.

Minusta tuntui, että aivoni alkoivat olla suorastaan ylensyöneet. Niille oli syötetty niin paljon houkutusia, että kaikki varastot olivat täynnä. Tavallaan olisi tehnyt mieli vain sulkea silmät, ettei sisään olisi päässyt enää mitään uutta, mutta jossain takaraivossa välkkyi kuitenkin mielikuva siitä tiedossa olevasta 10 000,- eurosta, jota en luonnollisestikaan halunnut menettää. Niinpä oli pakko jatkaa silmät ja korvat avoinna, vaikka informaatiotulva alkoikin aiheuttaa epämukavuutta. Hetken mielessäni käväisi kysymys, entä jos pökertyisin tänne? Oliko huvipuistossa jonkinlainen ensiapujoukko, joka korjasi talteen matkan varrella seonneet asiakkaat?

Yritin pakottaa itseni pitämään ajatukseni kasassa, ja keksinkin siihen yllättävän tehokkaan keinon: aloin ihmetellä miten tämä laite oikein toimi. Selvästikin nämä tehtävät olivat täysin yksilöllisiä ja perustuivat suurelta osin ensimmäisen tehtävän antiin. Oliko tätä kokonaisuutta ohjaamassa pelkkä sanantunnistukseen ja liikeanturien tietoihin perustuva tekoäly, vai istuiko jossain salahuoneessa joku oikea ihminen tarkkailemassa kaikkea mitä tein ja ohjaili tehtäviä siltä pohjalta? Jälkimmäinen tuntui todennäköisemmältä, mutta varma en voinut olla. Sen verran huikeat tietopankit tämän systeemin pyörittämiseen kuitenkin vaadittiin, että tekoäly tuskin olisi voinut selviytyä hommasta näin virheettömästi.

Värehdin kylmästä, ja huomasin kiusaantuneena olevani ilman paitaa, kenkiä ja sukkia. Elokuva kuitenkin kaappasi taas huomioni, hieman sen jälkeen kun mielessäni oli käväissyt ajatus siitä, etteivät unelmani tainneet olla kovinkaan yksilöllisiä. Ehkä tällainen systeemi ei loppujen lopulta tarvitsekaan aivan niin suuria tietopankkeja kuin ensiksi olin ajatellut. Ehkä onkin niin, että jos oikein nopeasti täytyy keksiä rahalla hankittavia unelmia, ne ovatkin meille kaikille kovin

yhteisiä, ja lähes kaikki ajatukset mahtuvatkin muutamaan kymmeneen vaihtoehtoon. Ajatus tuntui niin kiusalliselta, että palautin ajatukseni nopeasti elokuvaan ja sen sykhdyttäviin skootterikohtauksiin.

Tajusin myös, että vaikka useampikin henkilö olisi valinnut juuri skootterin hankintalistalleen, kaikkiin ei varmastikaan tehoaisi juuri tämä elokuva. Mietin mahtoiko yksi valintakriteeri elokuvalla olla sukupuoleni, vai tehtiinkö tulkinta valintojeni yhdistelmästä. Jälkimmäinen tuntui todennäköisemmältä, ja mieleeni juolahti myös sisääntuloportilla täyttämäni henkilötietolomake. Näitä ajatellessani tunsin hetkeksi taas päässeeni irti talon otteesta, kunnes musiikkivaihdos taas vei minut mukanaan elokuvan syövereihin.

Mungo Jerry'n ”In the Summertime” sykhdytti kuin elokuvan kohtaukset, se sai minut taas suorastaan jännittymään, tuntui kuin jotain merkittävää olisi tapahtumassa hetkenä minä hyvänsä ja upposin endorfiinihumalaan. Tällaista tilaa en ollut koskaan ennen tuntenut, se tuntui niin hyvältä, että minuun lähes sattui. Koko maailma tuntui olevan hallinnassani, olisin voinut vain kävellä ulos talosta ja ottaa kaiken haluamani. Olin jo aikeissa nousta ja palata sisäänkäynnin kautta ulos, mutta sitten muistin mitä oikein olin talosta hakemassa ja jatkoin elokuvan katsomista.

Näin jälkeenpäin olen hyvin tyytyväinen siitä, etten lähtenyt ulos, sillä olin kokonaan unohtanut vajaan vaatetukseni. Huomioni ei yksinkertaisesti riittänyt tuollaisiin merkityksettömiin sivuseikkoihin, kuten vaatteisiin tai muihin ihmisiin. Luulen, että vaikka olisin tuolloin tajunnutkin vaatteettomuuteni, se olisi tuntunut minusta täysin yhden-tekevältä, sillä muut ihmiset eivät yksinkertaisesti tuntuneet todellisilta, jolloin heidän huomioon ottamisensa tietenkin oli täysin turhaa. Vain minä olin olemassa, ja maailma oli olemassa minua varten. Hassua, miten hyvin Mungo Jerry asian muotoilikaan tuossa rallatuksessaan, sekin taisi olla olemassa vain minua varten, juuri tätä hetkeä varten tehty.

Elokuva loppui, mutta koska laulu jatkui, jäin paikalleni suunnittelemaan, minkälaiseksi muuntaisin maailmani kunhan pääsisin ulos talosta. Sen kymppitonin avulla pääsisi hyvään alkuun, rahahan on jo itsessään valtaa, ja jos sen käyttää oikein, sen lisääntymistä ei voi estää. Ihmettelin, miksen aiemmin ollut tajunnut tuollaisia tosiasioita, miksen

ollut viimeistään tähän taloon tullessani ymmärtänyt, että tämä oli suuri mahdollisuuteni. Olisi täysin typerää käyttää nuo rahat tilapäisiin nautintoihin, kun niillä kuitenkin yhtä hyvin voisi muuttaa maailman. Sen jälkeen ei tarvitsisi enää tyytyä yksittäisiin nautintoihin, vaan niitä voisi saada rajattomasti. Mikä ajatus!

Valkokankaalle syttyi sininen teksti ”nouse ylös”. Minua harmitti hienojen suunnitelmieni keskeytyminen, mutta enhän voinut menettää valtaani näin typerällä tavalla, joten ponkaisin pystyyn. Keltainen teksti seinässä ehdotti housujen riisumista, ja sen kummempia miettimättä noudatin kehotusta ja viskasin housut huoneen nurkkaan Mungo Jerryn tahtiin. Minusta oli suorastaan huvittavaa tepastella talossa pelkissä alusvaatteissa, yritinkin vilkuilla nurkista piilokameroita ja hymyilin ja vilkuttelin kohtiin, joissa sellainen olisi mahdollisesti saattanut olla.

Mungo Jerrykin sai minut tanssimaan, harkitsin paluuta disko-huoneeseen. Sitä ennen kuitenkin sininen valo syttyi kolmannen oikeanpuoleisen oven kohdalla ja käski minut sisään. Tanssahtelin sinne ja sorruin taas laulamaan mukana. Oloni oli edelleen loistava, en edes muistanut millainen se oli ollut ennen taloon tuloa. Arvelin olleeni jo silloin lähes yhtä hyvällä tuulella, sillä olihan elämäni kertakaikkisen täydellistä. Nyt vain näin sen kaiken paljon selvemmin kuin normaalisti. Siunattu talo, joka sai minut ymmärtämään totuuden sen kaikessa kauneudessa.

Musiikkikin vaihtui taas, Abban ”Take a Chance on Me” oli vuorossa. Ihmettelin, miten sekin sai sydämeni sykähtämään, sillä Abba ei todellakaan kuulunut yleensä suosikkiyhtyeisiini. Jotenkin olin vain aivan uudella tavalla avoin Abban rentoudelle, tai ehkä olin avoin aivan kaikelle. Mielestäni oli kadonnut kaikki siellä normaalisti olevat esteet, ulkopuolelta tuleva aineisto vain virtasi sisään ja ymmärsin kaiken aivan uudella tavalla. Minusta tuntui, että en pelkästään ymmärtänyt musiikkia ja sen sanomaa, vaan lisäksi ymmärsin sekä esiintyjien että musiikin luojien ajatukset musiikkia tehdessään, näin kaiken läpi, aivan kuin koko maailma olisi muuttunut lasiseinillä varustetuksi. Salaisuudet olivat kadonneet jäljettömiin, tiesin aivan kaiken.

Mieleeni juolahti asioita tuntemistani ihmisistä, näin heidätkin

jotenkin aivan uudella tavalla. Kuulin mielessäni käymiäni keskusteluita ja ymmärsin yllättäen mitä niiden takana oli ollut, mitä minulle puhuneet oikeasti olivat yrittäneet sanoa, ja miksi he olivat sanoneet juuri ne asiat jotka he olivat sanoneet, eivätkä niitä todellisia tarkoituksiaan. Tämä kokemus vain lisäsi vallantunnettani, tuollaisilla periaatteilla toimivien ihmisten manipulointihan olisi äärimmäisen helppoa, eikä moisen välttelyyn ollut olemassa ensimmäistäkään syytä. Koska ihmiset tuntuivat lähinnä jonkinlaisilta tunneautomaateilta, heitä voisi käyttää pelivälineinä ja viihteenä, silkkana ajankuluna.

Hetkellisesti tajusin myös sen, että taustamusiikin ilmeisenä tehtävänä oli syöttää minulle ajatuksia, nämäkin ajatukset täsmäsivät kumman hyvin tämänhetkiseen ajatteluuni. Mutta sitten taas naksahdin siihen tilaan, jossa musiikki oli luotu minua varten, ainoana tarkoituksenaan tuoda esiin minun todellisia tunteitani. Minusta tuntui, että tahdonvoimani sai jatkuvasti lisää energiaa, ja kun se on saavuttanut tietyn pisteen, ei todellisuuskään enää voi vastustaa sitä. Tällaisen voiman edessä kaikki taipuu, niin ihmiset kuin fysiikan laitkin. Minusta tuntui, että ymmärsin jumalia.

Silloin kuvittelin myös tuntevani itseni onnelliseksi, mutta näin jälkepäin ajatellen kyse oli kyllä jostain aivan muusta tunteesta. Se oli sähköisempää, vaativampaa, tehokkaampaa, mutta jotenkin onttoa. Siltä puuttui varmuus, vakaus ja rauhallisuus, en ollut ollenkaan tyytyväinen. Tyytyväisyys sijaitsi kyllä aivan käteni ulottuvilla, mutten ollut vielä saanut otetta siitä. Niin lähellä mutta niin kaukana... ..melkein kiinni... ..ja taas, mutta ei sitten kuitenkaan. Tunne suorastaan hieman tuskastutti minua, mutta tiesin saavani tyytyväisyydestä kiinni hetkenä minä hyvänsä, joten arvelin voivani odottaa edes sen lyhyen hetken joka vielä puuttui.

Katselin ympärilleni huoneessa, joka ensiksi näytti tyhjältä. Sitten lattiaan ilmestyi keltainen teksti, joka kehotti hymyilemään kameralle. Etsin kameraa joka suunnasta, ja lopulta seinään aukeni luukku, jonka takaa kamera ilmestyi esiin. Virnistin sille lakonisesti ja katselin edelleen ympärilleni. Valkoinen teksti toisaalla seinässä kertoi: ”sinua katsotaan”. Sitten teksti katosi, enkä oikein hahmottanut mistä tuossa oikein oli kyse. Miksi ihmeessä moisesta piti varoitella, enhän

minä mikään ihmispelko ollut.

Musiikki vaihtui taas kerran, jatkaen kuitenkin Abban voimin. ”Money, Money, Money” tällä kertaa. Tavoitteeni muistui hyvin selkeänä mieleeni, ja aloinkin taas kaivata sinisiä kehotuksia. Itse asiassa keltaisia tuntui olleen turhankin paljon, ottaen huomioon ettei niillä ollut mitään käyttötarkoitusta. Olisi varmaankin ollut käytännöllisempää jättää ne oletusarvoisesti noudattamatta, eikä näin. Rahaa ajatellen niiden noudattaminenhan oli suorastaan typerää. Päätin, etten enää noudattaisi ensimmäistäkään keltaista kehotusta, vaan keskittyisin pelkästään siniseen ja punaiseen. Koska tuossa huoneessa ei enää tapahtunut mitään, lähdin takaisin käytävään.

Ovia katsellessani yritin muistaa, missä kaikissa huoneissa jo olin käynyt. Koska ovet olivat kovin samannäköisiä, ei se ollut helppoa, mutta kovin montaa käymätöntä huonetta ei kyllä enää voinut olla jäljellä. Kaksi tai kolme ehkä. Tähän asti olin käsittäkseni tehnyt kaiken oikein, joten rahat tuntuivat nekin olevan jo melkein hyppyssissäni. Ajatus tuntui riemastuttavalta, eikä se ollut ollenkaan epäselvää Abballekaan. Mitä kaikkea kivaa rahalla voikaan tehdä! Ja tämä raha olisi vielä tavallaan itse ansaittua, eikä mikään arpajaisvoitto. Sen käyttäminen tuntuisi jotenkin paljon oikeutetummalta kuin ansaitsematta saatu raha.

Etenkin kun tässä talossa liikkuminen kuitenkin oli henkisesti raskastakin, suorastaan unettavaa. Hetken tunsin tarvetta istuutua lattialle lepäämään, mutta pelkissä alusvaatteissa oli sen verran vilpoista, että päätin kuitenkin jatkaa matkaani johonkin huoneista. Sinistä valoa ei kuitenkaan syttynyt missään, joten jäin paikalleni seisomaan tumput suorina ja ihmettelemään. Näin jälkeensä minua ihmetyttää erityisesti se, etten tuossa vaiheessa lähtenyt keräämään vaatteitani kokoon, vaan pidin alusvaatteisillani oloa täysin tarkoituksenmukaisena. Edes palelu ei saanut minua kiinnittämään huomiota tuohon kiusalliseen vaateteettomuuteni, joka juuri oli ikuistettu kameralla, ilman että olisin noteerannut sitäkään sen kummemmin. Jotenkin tarpeeni huomioida muiden ihmisten olemassaolo oli yksinkertaisesti kadonnut, kuten myös tarve pitää huolta omasta hyvästä olostani.

Jollain lailla tulevaisuuden odotukseni mitätöi nykyhetken koko-

naan olemattomiin, se oli välitila joka tuntui lähinnä menneisyyteen kuuluvalta. Voisi ehkä sanoa, että olin siirtynyt kokonaan elämään tulevaisuudessani. Tämä siirtymä toi mukanaan nykyhetken liittyvän välinpitämättömyyden, sillä menneisyydellähän ei ole mitään käytännön merkitystä, sen ainoa tarkoitus on toimia tietopohjana tulevaisuuden toiminnalle, ei sitä mitenkään muuten tarvitse ottaa huomioon.

Luulen, että mitä pidemmälle tulevaisuuteen tuossa tilassa luisuu, sitä pahempi psykoosi on kyseessä. Sitä pienemmäksi nykyhetken merkitys kutistuu ja sitä holtittomammin voi tämän seurauksena käyttäytyä. Itse en varmaan päässyt sen kauemmaksi kuin ehkä viisi minuuttia tulevaisuuteen, mistä takaisin palaaminen on täysin mahdollista ilman sen kummempia apuvälineitä tai lääkkeitä. Jälkeenpäin olen yrittänyt kuvitella, miltä tuntuisi elää vaikkapa puoli vuotta tulevaisuudessa, ja vaikka sen kuvitteleminen noin lähtökohtaisesti onkin hyvin hankalaa, kun täytyy yrittää muistaa mikä kaikki täytyy unohtaa, luulen suunnilleen tietäväni miltä se tuntuu. Mitä tahansa sellaista voi täysin vapaasti tehdä, jonka vaikutus ei ulotu yli puolen vuoden päähän, ja toisaalta kaiken sen voi myös jättää tekemättä. Niinpä tekemistä eivät ohjaile mitkään järkeen perustuvat asiat, vaan pelkät mielijohteet ja päähänpistot. Kuukauden palkan voi laittaa menemään kertaheitolla, kun ensi viikon ruokaa ei ole olemassakaan.

Minulle muistuiakin mieleeni ilmiö, jota olin aina välillä ihmetellyt: toisinaan kirjoittaessani jotain ajatukseni etenivät niin nopeasti, ettei kirjoitus millään tahtonut pysyä mukana. Niinpä välistä jäi satunnaisesti puuttumaan kirjaimia, joskus jopa kokonaisia sanoja, millä käsi kompensoi hitauttaan. Nyt minulta jäikin puuttumaan osia ajattelustani, jotta mieleni olisi pysynyt tunnevaihteluitteni vauhdissa mukana. Jotenkin järki vain on jähmeämpää kuin tunteminen, joten jos viimeksi mainittu nopeutuu riittävän paljon, ei ajattelu pysy mukana sen vauhdissa ilman melko suuria mukautumisia.

Toinen mieleeni juolahtanut ihmetyksen aihe oli se, miten välillä todellisuus etenee aivan suhteettoman hitaasti mielikuvitukseen verrattuna. Jos vaikka joku aloitti puhumisen, pystyin välillä vaivatta kuvittelemaan lauseelle vaihtoehtoisia loppuja vaikka millä mitalla, ennen kuin puhuja oli saanut lauseensa sanottua loppuun asti. Luulen, että jos

minulla ei olisi alunperinkin ollut riittävän voimakasta taipumusta tuollaiseen ajattelun nopeusvaihteluihin ja sen irtautumiseen käytännön tapahtumien ja tekojen todellisesta tapahtumisnopeudesta, tämä huvi-
puistolaite ei olisi tehonnut minuun niin hyvin kuin se käytännössä
tehoi. Joku minua vakaampi olisi ehkä selviytynyt laitteesta tasaisen
rauhallisesti, sen kummemmin ailahtelematta. Tai mistä minä tiedän,
ehkä tällaiset poikkeukset ajattelussa ovatkin kaikilla paljon lähempänä
pintaa kuin luulisikaan.

Itse asiassa mielisairauden rajaa voi olla hyvin vaikea vetää. Kun
lukee aiheesta vähänkin tarkemmin, huomaa noiden sairauksien oireiden
koostuvan aivan tavallisista tunteista ja ajattelumalleista, jotka vain
jostain syystä päätyvät jonkinlaiseen itseään tehostavaan noidankehään.
Tuo talo toimi minulla tuollaisena noidankehänä, mutta sairauden rajan
olisin ylittänyt vasta siinä vaiheessa, jos tilani olisi jatkunut talon
ulkopuolellakin niin voimakkaana, että se olisi vaikeuttanut normaalia
elämääni. Opin ymmärtämään hyvin selvästi, että meissä kaikissa asuu
enemmän tai vähemmän pinnan alla kaikki mielisairaudet, joiden puh-
keaminen edellyttää vain juuri oikeanlaisia olosuhteita ja henkilöhisto-
riaa.

Tavallaan ajatus tuntuu epämurkavalta, ei ole ollenkaan miel-
lyttävää tiedostaa sitä, että meistä jokainen elää reunalla, jolta alas
putoamiseen tarvitaan vain pieni tönäisy oikeasta suunnasta. Toisaalta
se kyllä tuntuu helpottavaltakin, sillä se saa muistamaan, ettei kyseessä
ole salamana kirkkaalta taivaalta tuleva katastrofi, vaan melko pitkälle
hallittavissa oleva ilmiö, jonka etenemiseen on mahdollista vaikuttaa,
jos vain haluaa ja jaksaa, eikä anna tilanteen edetä liian pitkälle.

Punainen valo syttyi neljännen vasemmalla olevan oven ylä-
puolella, sanoen ”älä tule tänne”. Kävelin siis tyytyväisenä ovelle, johan
seuraavaa käskyä olikin ehditty odottaa pidempään kuin tarpeeksi, ja
kynnyksen yli astuessani musiikki vaihtui jälleen kerran. Minua
nauratti, jotenkin tämä olisi pitänyt arvata jo etukäteen, Maniatalosta ei
mitenkään voisi päästä läpi törmäämättä Euroviisuihin. Pompin ovesta
sisään suorastaan riemastuneena, sillä kaiuttimista aaltoili vastaan –
mikäpä muukaan kuin – Abban ”Waterloo”!

Tässäkin huoneessa sijaitisi tietokone. Millään muulla välineellä

tämän talon tietomäärää ei olisi voinutkaan käsitellä, virtuaalisesti pienen tilaan on mahdollista tuoda vaikka koko maailma, kun taas konkreettisten esineiden sijoittelu olisi vaatinut niin paljon resursseja, tilaa ja työvoimaa, ettei sitä olisi millään saanut toimimaan. Koneen näytöllä luki kutsuvasti ”Tervetuloa Galapagossaarille!”

Sinnehän minä mielessäni päädyin, ja ”Waterloo” käänsi minut taas uudella tavalla nurin, juuri tuolla hetkellä en enää kokenutkaan hallitsevani tätä maailmaa sen ulkopuolelta, vaan minusta alkoi tuntua, että itse asiassa minä olin koko maailma. Valtani siis syntyikin siitä, että ohjasin itseäni haluamaani suuntaan, ja maailma kääntyi siinä ohessa. Ja tietenkin minulla oli myös vapaus antaa itseni sulautua maailman itsenäiseen liikkeeseen, jolloin tahdollani ei enää ollutkaan merkitystä, olin pelkkää valtaa puhtaimmillaan.

Galapagossaaret näyttäytyivät silmieni edessä valokuvina eläimistä ja luonnosta, lyhyinä luontodokumentinpätkinä ja kuvailevina teksteinä, joihin pääsin tutustumaan etenemällä näytöllä olevaa polkua pitkin ja valitsemalla mitä kohteita milloinkin halusin katsoa tarkemmin. Yhdistelmä, jossa käytännössä paikallani seistessäni samalla kävelin pitkin poikin noita saaria, sai minut hyvin voimakkaasti tuntemaan, että maailma liikkui suhteessa minuun, enkä minä itse oikeastaan liikkunut mihinkään. Olin maailman keskipiste, joka pystyy liikkuttelemaan koko maailmankaikkeutta ”kävelemällä”, jalkojeni lihakset eivät siis siirtäneet minua mihinkään, vaan pyörittivät maapalloa ja koko maailmankaikkeutta sen mukana.

Minun oli aivan pakko ”kävellä” pieni kierros huoneessa, ihan vain tunnustellakseni miten hyvältä maailmankaikkeuden liikuttelu yhden ihmisen voimin oikein tuntuu. Se oli kumman helppoa, kun ottaa huomioon miten paljon maailmankaikkeus painaa, mutta sellaista tuollainen totaalinen valta on. Sitä eivät rajoita mitkään fysiikan lait tai muut turhuudet. Tästä tunteesta seurasi myös se, että muut syyseuraussuhteet lakkasivat olemasta, sillä ainoa syy olikin jalkojeni liike maailmankaikkeutta vasten, joka puolestaan oli yksi valtava seurausmöhkäle ilman mitään sisäisiä lainalaisuuksia.

Tämän tunteen pystyn edelleen palauttamaan mieleeni turhankin voimakkaana, enkä voi välillä olla pelkäämättä, että siinä on liiaksikin

perää. Ei niin, että minun jalkani liikuttaisivat maailmankaikkeutta, vaan niin, että minä itsekin olen osa tuota möhkälettä, että rajat minun ja todellisuuteni välillä ovat vain harhaa. Tuota tunnetta voisi ehkä parhaiten kuvailla sillä, että ajattelee öljyvärimaalausta, josta erilaiset hahmot kyllä sinänsä ovat erotettavissa, mutta jotka kaikki kuitenkin ovat sitä samaa maalia, yleensä nelikulmainen tasainen pinta, eikä hahmojen välillä käytännössä ole mitään todellista rajaa. Myös ilma on kuvissa maalattu paikoilleen, eli hahmojen välissä ei todellakaan ole mitään niitä erottelevaa asiaa.

Tuolloin kuitenkin tunsin sellaista valtaa, jota nykyisissä mielikuvissani en löydä ollenkaan. Olin maailmankaikkeuden moottori, kun nykyään pelkään olevani täysin sulautunut siihen. En tiedä olisinko päätyneet ajattelemaan näin ilman käyntiäni Psykopiistossa, jotenkin se onnistui laajentamaan ajatteluaani sellaisiin suuntiin, joihin itse en välttämättä koskaan olisi löytänyt. Se avasi portteja, jotka tietenkin olivat valmiiksi olemassa, mutta joihin minulla ei ollut aiemmin ollut avaimia. Itse asiassa en varmaan ollut edes ollut tietoinen koko porttien olemassaolosta. En tiedä haluaisinko tietää, miten paljon sellaisia portteja mielestäni vielä löytyy, joista minulla ei ole pienintäkään aavistusta. Jos niitä on kovin paljon, en välttämättä tulkitse mitään ulkopuolisesta maailmasta tulevaa näkemääni ja kokemaani oikein. Luultavasti en tulkitsekaan, mikä välillä hieman huolestuttaa minua. Minkälainen tämä maailmamme oikeasti mahtaakaan oikein olla?

Kierrettyäni Galapagossaaret palasin taas kerran käytävään, missä musiikki palasi The Beatles –teemaan, nyt minut ympäröi ”Polythene Pam”. Lattiaan ilmestyi sininen teksti, ”tule viimeiseen huoneeseen – tule viimeiseen huoneeseen – tule viimeiseen huoneeseen – tule viimeiseen huoneeseen – tule viimeiseen huoneeseen”, joka muodosti viidenteen oikeanpuoleiseen huoneeseen osoittavan nuolen. Minulla oli suorastaan voitonriemuinen olo, aloin olla täysin vakuutunut siitä, että selviytyisin tästä talosta ulos voittajana.

Astuin viimeiseen huoneeseen, ja musiikki vaikenä kuin seinään. Katselin ympärilleni tyhjässä huoneessa hyvinkin hämmentyneenä. Siellä ei ollut valkokangasta, ei tietokonetta, ei yhtään mitään paitsi ovi takaseinässä. Huoneessa oli sen verran hämärää, että katsoin parhaaksi

kiertää huoneen, jotta voisin varmistua huoneen tyhjiydestä. Hiljaisuus ei ollut täydellistä, lокkien ääni kuului vaimeana ulkoa, kuten myös jonkin pressun läpsytys tuulussa.

Sitten oven yläpuolelle syttyi kaksi tekstiä, sininen ja punainen. Molemmat sanoivat ”astu ovesta ja ota vastaan palkinto”. Ne eivät pysyneet täysin paikoillaan, vaan siirtyivät hitaasti, asettuen välillä kiusoittelevasti päällekkäin, muodostaen silloin violetin tekstin. Tuosta ovesta astumalla sekä voittais palkinnon että menettäisi sen.

En ymmärrä miten olin voinut olla niin tyhmä, että olin ottanut ensimmäisen huoneen lupauksen tosissani. Olihan aivan ilmeistä, ettei jollain huvipuistolla ollut varaa maksella kävijöille valtavia rahasum-mia. Ainoa selitys minkä typeryydelleni keksin oli ajatus siitä, että ihmisellä on tarve uskoa siihen mitä hänelle sanotaan. Valehtelu murentaa perusturvaa niin paljon, ettei sitä yksinkertaisesti halua nähdä, ellei ole aivan pakko. Mieleni teki hakata päätäni seinään, mutta ennen kuin ehdin toteuttaa aiettani katossa olevat loisteputkivalaisimet syttyivät. Kaikki huoneet ja käytävä muuttuivat täysin valoisiksi, ja minä tajusin olevani pelkissä alusvaatteissa.

Värisin vilusta ja lähdin paikantamaan vaatteitani, joiden sijainnista minulla ei ollut harmainta aavistustakaan. Ensin löysin suk-kani, ja vähän ajan kuluttua myös paitani sekä vasemman kenkäni. Housujen ja oikean kengän paikantamiseen meni vähän enemmän aikaa, minkä jälkeen kävin hakemassa tallelokerosta arvotavarani.

Mietin, että kun on tullut näin perusteellisesti huijatuksi, ei kyllä varmasti ihan heti mene uudestaan samanlaiseen ansaan, joten varmaankin tämä jäisi ainoaksi aidoksi mielisairauskokemuksekseni tässä huvipuistossa. Huijaamallaan täällä kaikki kuitenkin tapahtuu, tavalla tai toisella. Nyt osaisin todellakin olla varuillani, päätinkin käyttää loppupäivän siihen, että tutkisin muiden laitteiden psykologisia silmän-kääntötemppeja kriittisesti, ja pyrkisin ymmärtämään niiden mekanismit.

Kävin varmuuden vuoksi poistamassa kaikki valintani tietokoneilta, sillä jotenkin ajatus siitä tuntui hyvin nololta, että joku seuraava asiakas sattuisi näkemään minun hölmöjä haaveitani, joista ei todellakaan voinut olla ylpeä. Jokin tyhmä matka, vaatteita, koruja,

mopoja ja kissoja, aivan kuin elämässä ei olisi tärkeämpiäkin asioita toivottavaksi. Tunsin itseni niin totaalisen pinnalliseksi, ettei pahemmasta väliä, ja kun mieleeni pullahteli talossa läpikäymiäni ajatuksia, häpesin vain entistä enemmän. Rahaa ja valtaa, maailmanherruutta, käsittämätöntä idiotismia... Minä en todellakaan tuntenut itseäni, sillä jos minun olisi etukäteen pitänyt yrittää arvata, minkälaisia tavoitteita elämälleni henkisesti rankassa tilanteessa asettaisin, eivät mitkään tuollaiset vaihtoehdot olisi löytyneet listalta, edes viimeisiltä sijoilta.

Viimeinen ovi oli suorastaan kiusallista avata, vaikka tiesinkin ettei kukaan ulkopuolinen voinut tietää mitä talossa todella oli tapahtunut. Ainoat asiat joita ulospäin olisi voinut näkyä olivat käveleminen, istuminen, kirjoittaminen, riisuutuminen ja tanssiminen, kaikki muu oli tapahtunut vain ja ainoastaan pääni sisällä. Kokemus oli kuitenkin ollut niin äärimmäisen voimakas, että minusta tuntui ettei se mitenkään ollut voinut olla jättämättä edes jotain ulkoisiakin merkkejä. Täytyihän naamastanikin näkyä, että olin käsittämättömän naurettava idiotti.

Ulkona paistoi aurinko, enkä voinut olla tuntematta suurta helpotusta siitä, että olin päässyt ulos tuosta kammottavasta talosta. Ajatus siitä, että tuollainen tila olisi kestänyt talossa vietetyn ajan sijaan päiviä tai jopa kuukausia, oli kammottava. Sehän olisi mielenterveyden lisäksi tuhonnut myös fyysisen terveyden, sillä jo pelkkä jatkuva jännittyneisyys olisi varmasti hajottanut selän, aiheuttanut toistuvia päänsärkyjä sekä lihaskipua, saanut aikaan vatsahaavan ja ehkä jopa sydänkohtauksen.

Vilkaistessani talon katolle näin siellä taas valtavan valaistun kuvan. Nyt se ei enää esittänyt sitä rumaa, lihavaa, puolialastonta miestä typerine ilmeineen, vaan tilalla oli aivan yhtä vähäpukeinen nainen vähintään yhtä typerällä ilmeellä varustettuna. En meinannut ensin edes tunnistaa itseäni, niin käsittämättömän typerältä kuvassa näytin. Olin jossain aivan omassa todellisuudessani, ja minusta tuntui kuin jokainen talossa ajatteleman ajatus olisi näkynyt noista kammottavista kasvoista. Minähän en kiroile, ikinä. Mutta tuossa tilanteessa en voinut mitään sille, että suustani pääsi ääneen, hyvin painokkaasti:

– Ei jumalauta! Saatanan perkeleen helvetti!

3. luku

Anoreksiasokkelo

Päätin tyhjentää mieleni erinomaisella rommirusinajätelöllä. Jätelökioski oli kätevästi aivan vieressä, joten etsimiseen ei tuhrautunut aikaa. Jätelö helpottikin oloani kummasti, auringonpaistekin lämmitti elokuisen mukavasti. Paloittelin vohvelia myös ympärilläni hyppelehtiville varpusille, joista rohkeimmat uskalsivat hakea palasia jopa suoraan sormieni välistä. Kun Maniatalon katolla pyörivä kuvakin vähän ajan päästä vaihtui, elämä alkoi taas olla oikein mallillaan. Nyt oli siis uuden laitteen valinnan vuoro, joten kävelin lähes hilpeänä katselemaan vieressäni ollutta opaskarttaa.

Juuri syöty jätelö inspiroi minut valitsemaan Anoreksiasokkelon seuraavaksi kohteekseni. Matkalla sinne yritin hieman hahmottaa omaa suhtautumistani vartalooni, sillä se ei kuulunut niihin asioihin, joita olisin miettinyt kovin usein ja hartaasti. Se oli minulle enemmänkin välttämätön paha, joka välillä tunkeutui tietoisuuteeni asti ja sai minut miettimään pukeutumistani tarkemminkin, mutta yleensä minulle riitti pikainen vilkaisu peiliin, jonka tehtävänä oli tarkistaa olinko muistanut harjata hiukset ja olivatko vaatteet oikein päin päälläni.

Myönnettäköön, että välillä kyllä innostun leikkimään vaatteilla, eikä tyylytajukseni ole sen suurempaa vikaa, mutta jotenkin tuollaiset asiat kuitenkin yleensä jäävät elämässäni taka-alalle. Niinpä jo tuolloin tavallista oli, että huomasin oman vartaloni olemassaolon lähinnä niissä tilanteissa, kun se yllättäen ei mahtunutkaan johonkin vaatteeseeni, tai toisaalta jos jokin toinen vaate ei millään tahtonut pysyä päällä. En siis todellakaan mieltänyt itseäni kovinkaan alttiiksi syömishäiriöille.

Jostain kohden takaraivoani kyllä kuului pieni ääni, joka muistutti ettei elämäni yläasteiässä ollut ollut aivan niin helppoa kuin jälkepäin yritin kuvitella, silloin oli ollut päiviä, joiden ainoa kohokohta oli ollut jättiläismäisten sokeripäällysteisten viinikumihämähäkkien syöminen, sellaisten lähes parinkymmenen sentin mittaisten. Olin aloittanut herkuttelun syömällä ensin kaksi etummaista jalkaa, sitten kaksi takimmaista, jonka jälkeen nelijalkainen hämähäkki oli menettänyt päänsä. Neljä seuraavaa jalkaa olivat kadonneet nautiskellen, ja hämä-

häkin pullea vartalo oli ollut herkutteluhetken huipennus. Yhden hämä-
häkin syömiseen olin kuluttanut aikaa lähes puoli tuntia, koko bussi-
matkan kaupungilta kotiin. Jotenkin minusta tuntui, ettei tuollainen
suhtautuminen syömiseen välttämättä ollut täysin normaali.

Toisaalta myös suhtautumiseni liikuntaan saattoi olla hieman
riskialtis, olihan minulla taipumusta välillä aktivoitua liiankin kanssa, ja
välillä taas heittäytyä täysin veltoksi ja saamattomaksi vätykseksi. Ehkä
minä kuitenkin olin perusluonteeltani jonkinlainen äärimmäisyyksien
ihminen, ja äärimmäisyyksien äärimmäisyydestähän anoreksiassa
käsittääkseni on kyse.

Tämä laite ei ollut tyhjä, eikä sisäänkäynnillä ollut edes mitään
varsinaista ovea, vaan sokkelo alkoi suoraan peiliseinäisellä pitkällä
käytävällä, jonka alkupäässä sijaitsi myös maassa seisova
kokovartalopeili, jonka yläpuolella luki voimakkain painokirjaimin
”Todellisuus”. Katsoin peiliin suorastaan uteliaana, odottaen jonkin-
laista naurutalotehostetta, jonka avulla peilikuvani olisi väännetty kork-
kiruuviksi. Näin ei kuitenkaan ollut, vaan ilmoitus oli mitä ilmeisimmin
totisinta totta. Peilistä vastaan katselin minä itse, juuri sellaisena jollai-
seksi itseni mielsin. Olin hieman yllättynyt.

Päädyinkin tarkkailemaan kuvaani erityisen tarkkaan, tavalla jolla
yleensä en itseäni ollut katsonut. Huomasin, että hartiani olivat melko
kapeat, kuten myös lantioni, minkä seurauksena vyötäröni oli melko
olematon, mutta kuitenkin jotenkuten havaittavissa. Poikamainen mikä
poikamainen, joskus kaipasin edes vähän naisellisempia muotoja. Mutta
oli tällaisessa vartalossa sentään hyvätkin puolensa: lähes kaikki
vaatteet näyttivät hyvältä päälläni, eikä uusien vaatteiden hankkiminen
tuottanut merkittäviä ongelmia. Usein saatoin mennä kauppaan ja ostaa
vaatteita sen kummemmin sovittelematta, vartaloni kun edusti
suorastaan jonkinlaista standardia. Tiedä sitten johtuiko tuo standardi
siitä, että minun mallisiani ihmisiä on paljon, vaiko vain siitä, että
kurvittomien vaatteiden suunnittelu on niin kovin paljon vaivatto-
mampaa kuin sellaisten vaatteiden, joiden pitäisi mukautua erilaisten
ihmisten mitä moninaisimpiin muotoihin.

Peilistä minua takaisin katseleva nainen näytti mielestäni yllättä-
vän viehättävältä, tuli taas kerran tunne, että ehkä minun pitäisi nähdä

vähän enemmän vaivaa ulkonäköni eteen, jotta viehättävyyteni todella pääsisi esiin. Jotenkin tuntui suorastaan tuhlaukselta hukata silmäniloa värittämyyden alttarille, mutta toisaalta taas värittämyyteni taisi olla yksi niistä keinoista, joiden avulla pystyin säilyttämään vapauteni. Jos olisin kerännyt kovasti katseita, olisi minun aina täytynyt ottaa huomioon nämä katseet ja toimia sen mukaisesti. Se ei tuntunut miellyttävältä ajatukselta, joten ehkä värittämyyden suojavaikutuksen pukeutumiseni oli täysin perusteltua ja mielekästä, vaikka pesuveiden mukana olisikin mennyt vähän silmäniloakin.

Kasvonpiirteeni miellyttivät minua erityisesti, ne olivat sopivan voimakkaat muodostaakseen selkeitä kaaria ja notkelmia, mutta eivät liian kulmikkaat tehdäkseen minut kirveellä veistetyin näköiseksi. Tummat ja puolipitkät hiukseni saattoivat olla turhankin tavalliset, mutta toisaalta ne toivat hyvin esiin kasvonpiirteeni. Liian silmiinpistävinä ne olisivat keränneet kaiken huomion, joka nyt ohjautui kasvoihini ja erityisesti syvänsinisiin silmiini, joissa oli poikkeuksellisen pitkät ja tummat ripset.

Peilin takana oli sovituskopin oloinen tila, jonne mitä ilmeisimmin oli tarkoitus mennä vaihtamaan vaatteita. Siinä oli valkoinen oviverho ja sisällä taas yhden seinän kokoinen peili. Kopissa oli myös valkoinen oveton hyllykkö, josta löytyi erikokoisia valkoisia pyöräilyhousuja ja tiukkoja t-paitoja, joista valitsin itselleni sopivat. Omille vaatteille ja muulle omaisuudelle oli varattu käytävän alkupäästä löytyviä lukittavia harmaita lokeroita, jotka toivat lähinnä mieleen uimahallin.

Nuo vaatteet olivat ehkä kiusallisin olemassaoleva vaihtoehto, koska ne toivat erittäin selkeästi esiin vartalonmuodot ja etenkin ne kohdat, joissa muotoja oli liiaksikin. Olin äärimmäisen helpottunut siitä, että olin niinkin hoikka kuin olin, muuten tämä vaatetus olisi varmasti ahdistanut minua kohtuuttomasti. Pystyin helposti kuvittelemaan tilanteen, jossa paita olisi myötäillyt ikävästi jokaista rasvamakkaraa, ja reidet olisivat venyttäneet pyöräilyhousuja niin, että lahkeensuihin olisi muodostunut kapeammat kohdat, joista läskit olisivat tursunneet ulos. Tänäkin tässä huvipuistossa oli varmasti lukemattomia sellaisia tapauksia. Kyllähän lihavuutta oli mahdollista häivyttää hyvinkin

paljon, kunhan vain käytti oikeanlaisia vaatteita. Nämä vaatteet eivät vain todellakaan olleet sellaisia.

Laitoin omat vaatteeni lokeroon ja uimahallimaisen avainlenksun nilkkaani roikkumaan. Lenksussa oli kaapinavaimen lisäksi jonkinlainen avainkortti, jonka tarkoitusta hieman ihmettelin. Sitten lähdin kävelemään peiliseinäistä ja kaakelilattiaista käytävää pitkin eteenpäin. Pitkät peilit olivat perinteisen naurutalon mukaisesti taivutettuja, joten niistä itseään ei päässyt näkemään realistisessa valossa. Vasemmalla seinämällä näytin käytävän alussa vain parin sentin levyiseltä tikulta, oikealla seinämällä kuvani oli varmasti yli metrin levyinen. Kävellessäni käytävää pitkin eteenpäin nämä kuvat muuttuivat pikkuhiljaa. Vasemmanpuoleinen leveni tasaisesti, kun taas oikeanpuoleinen kapeni samaa vauhtia.

Efektinä oli mielestäni hauska, etenkin kun keskellä käytävää molemmat kuvat olivat identtiset ja mitä ilmeisimmin realistisetkin. Varmaksi en sitä kyllä voinut sanoa, sillä tuollaiset silmännähtävät muutokset sotkevat nopeasti muistikuvan omasta itsestään, joten päättely oli mahdollista vain kahta kuvaa vertailemalla. Keskikohdan jälkeen vasemmanpuoleinen kuva jatkoi leviämistään, kun taas oikeanpuoleinen kapeni minkä kerkesi, jotta käytävän päässä tilanne olisi sama kuin alussa, ääripäät vain eri puolilla kuin siellä.

Käytävä päättyi seinään, jossa siinäkin oli peili. Tällä kertaa taas mitä ilmeisimmin realistista kuvaa heijastava. Sen edessä oli digitaalinen vaaka, jolle astuin kiltisti. Vaaka näytti lukemaa 57,2 kg, mikä kuulosti minusta aivan hyvältä painolta. Kotona minulla ei edes ollut vaaka, joten en ollut punninnut itseäni vuosiin. Nyt katsottuna peilikuvanikin taas miellytti minua, näihin vaatteisiin piti vain vähän totutella. Vaa'assa oli aukko, jonka vieressä luki: "Laita avainkorttisi tänne." ... ..